

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Право»

Спеціальність D8 «Право»

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри
трудового, екологічного та аграрного права
Протокол № 1 від 26 вересня 2025 р.

Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Трудове право України
Викладач (-і)	Кохан Наталія Василівна, доц., к.ю.н., доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права;
Контактний телефон викладача	Кохан Наталія Василівна (0342) 507822
Е-mail викладача	Кохан Наталія Василівна natalia.kohan@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу/ Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різноманітними суб'єктами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна частина. 2. Особлива частина. <p>Трудове право регулює суспільні відносини, які виникають у сфері праці. Воно служить ефективною гарантією особі при захисті та реалізації її права на працю. Визначає підстави та порядок виникнення, зміну та припинення права особи на працю.</p> <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Кодекс Законів про Працю України, Закони України "Про зайнятість населення", "Про охорону праці", "Про відпустки", "Про оплату праці", "Про колективні договори і угоди", "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)" та ряд інших законів і підзаконних актів.</p> <p>Застосування трудового законодавства в умовах економічної кризи є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства. Без кваліфікованих спеціалістів в галузі трудового права та знань кадрової роботи нам неможливо забезпечити міжнародні стандарти в сфері праці, гарантувати особі й забезпечити її право на працю на належному рівні. Підготовка юристів-кадровиків повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у галузі трудового права на базі стійкої сформованої правової культури мислення.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета вивчення навчальної дисципліни «Трудове право України» полягає в формуванні у здобувачів правового світогляду, мислення, теоретичних знань галузі при правовому регулюванні трудових та тісно пов'язаних з ними відносин і формуванні практичних навичок застосування правових норм, що регламентують ці відносини.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни «Трудове право України» є сприяння</p>	

набуттю здобувачами знань джерел галузі права, розуміння змісту норм трудового законодавства України, аналізувати й узагальнювати вивчений матеріал, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації особами права на працю, правильного застосування норм трудового законодавства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Фахові компетентності:

- цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи;
- здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини;
- здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право;
- здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- здатність аналізувати правові проблеми, та обґрунтовувати правові позиції;
- здатність до консультування з правових питань трудового права, зокрема, можливих способів захисту трудових прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;
- здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування в сфері трудового права;
- здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини;
- давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю;
- складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами;
- знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;

<ul style="list-style-type: none"> - вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних; - виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки; - готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях; - надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях. 			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		18	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		30	
самостійна робота		42	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	D8 Право	2	нормативна
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб.	
Модуль I. Загальна частина			
Тема 1. Трудове право як галузь права України.		-	1
Тема 2. Джерела трудового права.		-	4
Тема 3. Принципи трудового права.		-	1
Тема 4. Трудові правовідносини: поняття і структура.		2	2
Тема 5. Міжнародно-правове регулювання праці.		-	2
Тема 6. Забезпечення зайнятості та працевлаштування.		2	2
Тема 7. Колективні договори та угоди.		-	2
Модуль II. Особлива частина			
Тема 8. Трудовий договір.		2	4
Тема 9. Правове регулювання робочого часу.		2	2
Тема 10. Правове регулювання часу відпочинку.		2	2
Тема 11. Правове регулювання оплати праці.		2	2
Тема 12. Дисципліна праці. Дисциплінарна відповідальність.		1	2
Тема 13. Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин.		1	2
Тема 14. Правове регулювання охорони праці.		-	2
Тема 15. Трудові спори та порядок їх вирішення.		2	2
Тема 16. Нагляд та контроль за додержанням законодавства про працю.		2	2
ЗАГ.:		18	30
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-		

	<p>content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>При вивченні дисципліни передбачається доцільність проведення <u>двох модульних контрольних робіт</u>. Перша модульна контрольна робота виконується на 7 семінарському занятті та охоплює весь перший змістовий модуль та тему «Трудовий договір» другого змістового модуля, а друга – проводиться в кінці вивчення здобувачами програми навчальної дисципліни (абз.1 пп. 3.1.3.1 МРПОУ).</p> <p>Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). Відповідно, на першу контрольну виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється у 8 балів, 2 коротких запитання теоретичного змісту, які оцінюються по 2 бали, 1 схематизація теоретичного поняття, яке оцінюється 6 балів, 2 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу. На другу модульну контрольну роботу виноситься 40 тестів закритої форми, які стосуються особливої частини КЗпП України.</p> <p>Максимальна кількість балів за кожну письмову модульну контрольну роботу – 20 (пп. 2.4.2.2 МРПОУ).</p>
Семінарські заняття	<p>Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/, а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 25 (пп. 2.4.2.1 МРПОУ).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для недопуску (пп. 3.2.2 МРПОУ). Здобувач не допускається підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав за всі види робіт менше 25 балів (пп. 3.2.3 МРПОУ).</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – екзамен у письмовій формі. Варіанти завдань на екзамен, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.2.5.1 МРПОУ). На екзамен виноситься 3 описових питання, які оцінюються по 10 балів; 3 термінологічні визначення, які оцінюються по 3 бали; схематизація 1 теоретичного поняття, яке оцінюється у 7 балів; 2 тестових завдання, які оцінюються по 2 бали.</p> <p>Максимальний бал за екзамен становить 50 балів.</p> <p>Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів), балу за письмові модульні</p>

контрольні роботи (максимально 20 балів), балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.4.2.3 МРПОУ) та балу за екзамен (максимально 50 балів) (пп. 2.4.1-2.4.2 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.4.2.4-2.4.2.6 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимальнo 100 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкових письмових контрольних робіт, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента).

Зміст питань, форма, структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмових модульних контрольних робіт) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universitytet.pdf.

Відвідування занять

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. пп. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. пп. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України. Підручник. Київ: Знання, 2008. 860с.
2. Бойко М.Д., Хазін М.А. Трудове право України. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 400с.
3. Венедіктов С.В. Трудове право України. Підручник. Київ «Видавництво Людмила», 2021. 216 с.
4. Венедіктов С.В. Трудове право України. Підручник. Київ: ДІА, 2024. 228с.
https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/Trudove-pravo.-Venediktov.2024.pdf
5. Іншин М.І. Трудове право України. Підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 600с.
6. Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право. Посібник для підготовки до іспиту. Харків: Право, 2019. 192с.
7. Трудове право України. Академічний курс. Підручник. За заг. ред. Пилипенка П.Д. 5-те вид., переробл. і доп. Київ: Ін Юре, 2020. 552с.
8. Трудове право України: підручник. За заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 593с.
9. Трудове право України. Підручник. За заг ред. проф.О.М.Ярошенка. Харків, 2022. 376с.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/07/27/Trudove.pravo.Ukrayiny.26.07.2022.pdf>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

Кохан Н.В. Трудове право України: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів 2 курсу денної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ : Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 35с.

Кохан Н. В. Трудове право України: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів 2 курсу денної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ : Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 35с.

<https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/>

Викладач:
доц. Наталія КОХАН